

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІОКУЛЬТУРНА ЕКСПЕРТИЗА ПОВСЯКДЕННИХ ПРАКТИК»

Лектор курсу			Горпинич Ольга Валеріївна , кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємств та соціальних технологій		Контактна інформація лектора (e-mail), сторінка курсу в Moodle		e-mail: ptbd_dut@ukr.net ; сторінка курсу в Moodle – http://dl.dut.edu.ua/ course/view.php?id=1195	
Галузь знань			05 Соціальні та поведінкові науки		Рівень вищої освіти		бакалавр	
Спеціальність			054 Соціологія		Семестр		7	
Освітня програма					Тип дисципліни		Вибіркова	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
	5	150	Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	
			24	-	26	-	100	
АНОТАЦІЯ КУРСУ								
Мета курсу:	сформувати у майбутніх соціологів знання про основні методологічні принципи вивчення соціальних процесів мікрорівня, про застосування конкретних методів соціологічних досліджень в цій сфері, про різні підходи та можливі варіанти інтерпретації результатів вивчення повсякденних практик							
Компетентності відповідно до освітньої програми								
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)					Hard-skills / Спеціальні компетентності (СК)			
<p>ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК13. Здатність розробляти проекти та управляти ними.</p>					<p>СК08. Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога.</p> <p>СК12. Здатність створювати сприятливе соціокультурне середовища для реалізації креативних ідей у бізнесі.</p>			
Програмні результати навчання (ПРН)								
<p>ПРН10. Володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів.</p> <p>ПРН18. Створювати сприятливе соціокультурне середовища для реалізації креативних ідей у бізнесі, формувати ефективні бізнес-команди для реалізації завдань у сфері управління та економіки</p>								

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінювання за тему	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
Розділ 1 «ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ТЕОРІЙ ПОВСЯКДЕННОСТІ»			
<p>Тема 1. <i>Соціологія повсякденності. Теорія та історія життєвих практик</i> Знати: основні теорії та категорії соціології повсякденності Вміти: використовувати категорії та теорії для розгляду життєвих практик Формування компетенцій: ЗК 11, ЗК 12, СК 08 Результати навчання: ПРН 18 Рекомендовані джерела: 1,3,5</p>	Лекція 1.1	5,5*	Лекція-візуалізація
	Практичне заняття 1.1		Усне опитування, навчальна дискусія, обговорення ситуаційного завдання
	Лекція 1.2		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 1.2		Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
<p>Тема 2. <i>Повсякденна реальність як соціологічна проблема</i> Знати: передумови виникнення проблеми повсякденності в соціологічному дискурсі Вміти: розглядати образи повсякденності як соціологічну проблему Формування компетенцій: ЗК 11, ЗК 12, СК 08 Результати навчання: ПРН 18 Рекомендовані джерела: 4,5,6,</p>	Лекція 2.1	5,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 2.1		Усне опитування, навчальна дискусія, обговорення ситуаційного завдання
	Лекція 2.2		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 2.2		Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
<p>Тема 1. Соціологія повсякденності. Теорія та історія життєвих практик</p> <p>Тема 2. Повсякденна реальність як соціологічна проблема</p>	Самостійна робота		<p>1. Передумови виникнення проблеми повсякденності у соціології.</p> <p>2. Рефокусування соціології: повсякденне життя і рутинна поведінка.</p> <p>3. Прагматичний поворот в соціальних науках.</p> <p>4. Образи повсякденності в соціальній теорії: «життєвий світ», «вихолощена повсякденність», «знеособлюються рутинна», «плавильний котел».</p> <p>5. Аналіз повсякденних підстав соціального порядку</p>
Розділ 2. «ПОВСЯКДЕННІСТЬ ЯК ОБ'ЄКТ СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ»			
<p>Тема 3. <i>Історія і культура повсякденності</i> Знати: історію і культуру побудови повсякденних практик Вміти: виокремувати реальні повсякденні практики Формування компетенцій: ЗК 11, ЗК 12, ЗК 13, СК 12 Результати навчання: ПРН 10, ПРН 18 Рекомендовані джерела: 1,2,6</p>	Лекція 3.1	5,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 3.1		Мозковий шторм, навчальна дискусія, обговорення ситуаційного завдання
	Лекція 3.2		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 3.2		Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни (авторська ділова гра)
Тема 4. <i>Розуміння повсякденності через соціологічні парадигми</i>	Лекція 4.1	5,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів

<p>Знати: відмінності соціологічних парадигм</p> <p>Вміти: розглядати повсякденні практики через соціологічні парадигми</p> <p>Формування компетенцій: ЗК 11, ЗК 12, ЗК 13, СК 12</p> <p>Результати навчання: ПРН 10, ПРН 18</p> <p>Рекомендовані джерела: 1,2,4</p>	Практичне заняття 4.1		Усне опитування, тестування, навчальна дискусія, обговорення ситуаційного завдання
	Лекція 4.2		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 4.2		Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
	Практичне заняття 4.3		Ділова гра «Конструювання множених реальностей»
<p>Тема 3. Історія і культура повсякденності</p> <p>Тема 4. Розуміння повсякденності через соціологічні парадигми</p>	Самостійна робота		<ol style="list-style-type: none"> 1. Повсякденна реальність як верховна реальність. 2. Простір і час повсякденних взаємодій. 3. Соціальна взаємодія і повсякденне життя 4. Логіка повсякденності. 5. Експерт як повсякденний діяч. 6. Повсякденність і наука. 7. Три трактування історизму повсякденності.
Розділ 3 «ПОВСЯКДЕННІСТЬ В КОНТЕКСТІ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ЗМІН»			
<p>Тема 5. <i>Нова повсякденність глобального світу</i></p> <p>Знати: особливості постмодерної повсякденності глобального світу</p> <p>Вміти: конструювати сценарій сучасної повсякденності</p> <p>Формування компетенцій: ЗК 11, ЗК 12, ЗК 13, СК 12</p> <p>Результати навчання: ПРН 10, ПРН 18</p> <p>Рекомендовані джерела: 1,2,3</p>	Лекція 5.1	5,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 5.1		Усне опитування, тестування, навчальна дискусія, обговорення ситуаційного завдання
	Лекція 5.2		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 5.2		Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
<p>Тема 6. <i>Соціокультурна експертиза.</i></p> <p>Знати: принципи та умови проведення соціокультурної експертизи</p> <p>Вміти: використовувати всі види та окремі елементи соціокультурної експертизи</p> <p>Формування компетенцій: ЗК 11, ЗК 12, ЗК 13, СК 12</p> <p>Результати навчання: ПРН 10, ПРН 18</p> <p>Рекомендовані джерела: 1,4,5,6</p>	Лекція 6.1	5,5*	Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 6.1		Усне опитування, тестування, навчальна дискусія, проведення гри у невеликих групах
	Лекція 6.2		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
	Практичне заняття 6.2		Усне опитування, навчальна дискусія, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
<p>Тема 5. Нова повсякденність глобального світу</p> <p>Тема 6. Соціокультурна експертиза.</p>	Самостійна робота		<ol style="list-style-type: none"> 1. Цивілізаційні та культурні зміни як трансляція практик (Полані, Оакшотт, Нири, Хобсбаум). 2. Політичні і моральні практики. 3. Повсякденність у соціокультурних змінах. 4. Глобалізація і переосмислення локальності. 5. Повсякденність як джерело однаковості сучасності. 6. «Системи фреймів» (frameworks) і «системи мереж» (networks). 7. Між локальним і глобальним: феномен «недалекого світу».

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

- Мультимедійний проектор;
- Комп'ютерний клас для проведення практичних занять.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

- 1.Амбарова П.А. Социальное время в контексте современного социологического знания Весник Пермского национального политехнического университета. – Социально-экономические науки, 2019. № 22. С.58-72.URL: <http://www.dut.edu.ua/ua/lib/50/category/96/view/1452>
- 2.Клименко О.Ю., Ятченко В.Ф.,Горпинич О.В., Москаленко Л.М., Труш М. С. Соціологія. Київ : ДУТ, 2020. 235 с. URL: <http://www.dut.edu.ua/ua/lib/1/category/738>
- 3.Коллектив кафедры соціології та політології НТУ «ХПІ» Практикум з соціології для студентів усіх спеціальностей денної форми навчання Харків: НТУ «Харківський політехнічний інститут», 2010. 152 с.URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_698_89414813.pdf
- 4.Кононюк А. Е. Общая теория коммуникаций. В 4-х кн. Кн. 1. К.: Освіта України. 2014. 488 с. URL: <http://www.dut.edu.ua/ua/lib/50/category/96/view/1452>
- 5.Кутуев П.В. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: еволюція дослідницьких програм. К.: “Сталь”, 2005. 500 с.URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_725_83549299.pdf
- 6.Шиян А.А. Теорія ігор: основи та застосування в економіці та менеджменті. Навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2009. 164 с.URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1465_75966459.pdf

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.
- Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.
- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

***КРИТЕРІЙ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ**

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання студентом 30 балів у сукупності за всіма темами дисципліни

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	<i>Робота на заняттях, у т.ч.:</i>	
	• присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу)	за кожне відвідування 0,55 балу
	• участь у експрес-опитуванні	за кожну правильну відповідь 0,25 балу
	• доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни (оцінка залежить від повноти розкриття теми, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості презентації і доповіді), підготовка реферату	за кожну презентацію (реферат) максимум 3 бали
	• усне опитування, тестування, розробка та написання проекту експертизи	за кожну правильну відповідь 0,5 балу
	• участь у навчальній дискусії, обговоренні ситуаційного завдання	за кожну правильну відповідь 2 бали
	• проведення та участь у діловій грі	за кожну участь 1 бал
РУБІЖНЕ	Модульний контроль № 1 «ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ТЕОРІЙ ПОВСЯКДЕННОСТІ»	максимальна оцінка – 10 балів

ОЦІНЮВАННЯ (МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ)	Модульний контроль № 2 ««ПОВСЯКДЕННІСТЬ ЯК ОБ'ЄКТ СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ»»	максимальна оцінка – 10 балів
	Модульний контроль № 3 «Розділ 3 «ПОВСЯКДЕННІСТЬ В КОНТЕКСТІ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ЗМІН»»	максимальна оцінка – 10 балів
Додаткова оцінка	Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, участь у Всеукраїнських та Міжнародних конкурсах наукових студентських робіт за спеціальністю, створення кейсів тощо.	Звільняється від заліку
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ Залік	Метою іспиту є контроль сформованості практичних навичок та професійних компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Залік проходить у формі проведення самостійно (авторської) розробленої гри.	30 балів

ПІДСУМКОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНУ

бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка /зачис в екзаменаційній відомості
90-100	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	Відмінно / Зараховано (А)
82-89	Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни	Добре / Зараховано (В)
8	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних /	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре / Зараховано (С)

	контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.		
64-74	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно / Зараховано (D)
60-63	Студент має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни	Задовільно / Зараховано (E)
35-59	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні.	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно з можливістю повторного складання) / Не зараховано (FX) <i>В залікову книжку не представляється</i>
1-34	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі заліку.	Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / Не допущений (F) <i>В залікову книжку не представляється</i>